ఈమాట
an electronic magazine in telugu,
for a world without boundaries

విషయ సూచి

కవితలు

వానకు తడిసిన పువ్వు – పాలపర్తి ఇంద్రాణి

పార్థివనామ సంవత్సరం ఇస్మాయిల్ అవార్డ్ కు ప్రతిభగల కవయిత్రి పాలపర్తి ఇంద్రాణి రచించిన "వానకు తడిసిన పూవొకటి" అనే కవితా సంకలనాన్ని ఎంపిక చేశారు. అక్టోబర్ లో విడుదల కాబోయే ఈ పుస్తకం నుండి రెండు చిన్న కవితలు.

అంతరం – విన్నకోట రవిశంకర్

వాన చినుకుల పరిమళం
నన్నిక ముంచెత్తకపోవచ్చు
కాని, వాన కురుస్తూనే ఉంటుంది

గతం – తమ్మినేని యదుకుల భూషణ్
చతికిల పడటానికే తప్ప
నిన్నెటూ తీసుకవెళ్ళవు.

నేను మంచివాణ్ణి – డా. వేద

శైశవ గీతి – రవి కూచిమంచి

అయినా ముద్దులొలికే నన్ను
ముద్దాడే ఉంటుంది –

మౌనంగా రోదించడానికి ముందు.

వ్యాసాలు

గిడుగు వెంకట రామమూర్తి – రేఖాచిత్రం (1863 – 1940) – ఆచార్య భద్రిరాజు కృష్ణమూర్తి

గురజాడ, గిడుగు, శ్రీనివాస అయ్యంగారు, యేట్సుదొర -- ఈ నలుగురి ఆలోచనల వల్ల వ్యావహారికభాషోద్యమం ఆరంభమైంది.

మూడు "ప్రార్థన" పద్యాలు – వేలూరి వేంకటేశ్వర రావు

నేను ప్రస్తావించబోయే ప్రార్థన పద్యాలు, మనం చిన్నప్పుడు నేర్చిన పద్యాల వంటివి కావు. అంతేకాదు. మనం పెద్దైన తరువాత, ఏ కావ్యాలనుంచో, ప్రబంధాలనుంచో, నేర్చుకున్న పద్యాలూ కావు.

ప్రకృతిలో చతుర్విధ బలాల బలాబలాలు – వేమూరి వేంకటేశ్వర రావు

ప్రకృతిలో నాలుగు ప్రాథమిక బలాలు (fundamental forces) ఉన్నాయని ఆధునిక భౌతిక శాస్త్రం చెబుతోంది. విశ్వావిర్భవానికి మూలకారణమైన ఆదిశక్తి ఒక్కటే అయినప్పటికీ అది ఈ నాడు మనకి నాలుగు వివిధ బలాలుగా ద్యోతకమవుతున్నాదని విజ్ఞులు అభిప్రాయపడుతున్నారు.

చాటు పద్యాల్లో శ్రీనాథుడు – కె. వి. ఎస్. రామారావు

అసలు "శృంగార నైషధ" కావ్య కర్త ఐన ఆ శ్రీనాథుడు వీటిలో ఒక్కటైనా చెప్పాడో లేడో కూడ మనకు తెలియదు. ఐతే, ఆయన చెప్పినా మరొకరు చెప్పినా ఈ పద్యాల ద్వారా, శ్రీనాథుడి "వ్యక్తిత్వం" గురించి తర్వాతి తరాల వారు ఏమని భావించారో మనకు తెలిస్తుంది.

అర్థంకాని మాటల గురించి మరికొన్ని మాటలు – భైరవభట్ల కామేశ్వర రావు

ఈ కవిత అర్థమవడానికి "వర్షుకాభ్రములు" అన్న పదంకోసం నిఘంటువులు

తిరగెయ్యనక్కరలేదు. మహా ప్రవాహంలా హెూరెత్తించే ఆ కవిత్వ వేగం సామాన్య పాఠకుణ్ణి సైతం మున్ముందుకి తోసుకుపోతుంది.

తెలుగదేల యన్న ... - అరవింద పిల్లలమఱ్ఱి

కాని, మనం మాట్లాడే నాలుగోవంతు, పదోవంతు తెలుగైనా ఆ సంభాషణలు ఇంగ్లీష్ లో కుదరవు. కొన్ని నాజుకైన భావాలు, పలకరింతలు, ఆప్యాయతలు తెలుగు పదాలలో మాత్రమే చెప్పగలుగుతాము. అవి లేకపోతే విషయాలు తెలపగలము, కాని అల్లం పచ్చిమిరపకాయ లేని పెసరట్టు లాగా చప్పగా ఉంటుంది.

హా (స్యం) సం (గీతం) - డా. కొడవటిగంటి రోహిణీప్రసాద్

శాస్త్రీయ సంగీతం అంటే సామాన్యంగా సీరియస్ వ్యవహారం. అయినా అందులో కూడా కొన్ని జోకులూ, ఛలోక్తులూ ఉంటూనే ఉంటాయి. వాటిలో చిరునవ్వు తెప్పించేవి కొన్నిటిని ఈ వ్యాసంలో పొందుపరుస్తున్నాను.

దక్షిణ భారతీయ భాషా శాస్త్రజ్ఞుడు మర్రీ ఎమెనో (ఇంటర్వ్యూ)
- ఇంటర్వ్యూ చేసినవారు డా. మాధవ్ మాచవరం

శ్రీ భద్రిరాజు కృష్ణమూర్తి మాటల్లో చెప్పాలంటే "ఎమెనో కేవలం ఒక విశిష్ట శాస్త్రజ్ఞుడు మాత్రమే కాదు. ఒక మహామనీషి కూడానూ. ఆయన మంచితనం, ఏమాత్రమూ గర్వం లేని ప్రవర్తన, శాస్త్రీయ పరిశోధనలో ఆయన చూపించే ఏకాగ్రత, శ్రద్ధాసక్తులు ఆయన శిష్యులందర్నీ ఎంతగానో ప్రభావితంచేశాయి.
ఆయన శిష్యులందరికీ ఆయన ఒక గొప్ప స్ఫూర్తి, మార్గదర్శి". (గమనిక - ఈ వ్యాసం "ఈమాట"లో ఇదివరకే ప్రచురించాం. శ్రీ ఎమెనో ఈమధ్యనే దివంగతులైన సందర్భంలో దీన్ని మళ్ళీ మీకు గుర్తుచేస్తున్నాం.)

2005 వంగూరి ఫౌండేషన్ వారి రచనల పోటీలో బహుమతి పొందిన రచనలు

కవితలు

కథలు

వ్యాసాలు

"ఈమాట" గ్రంథాలయంలో మరోకొత్త గ్రంథం

శ్రీనాథుని వీథి, చాటువులు